

PROJEKT

Uchwała
Rady Gminy Męcinka
z dnia 2011 r.

w sprawie kierunków działania wójta gminy w racjonalizacji wydatków budżetowych w latach 2011 – 2013.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 18 marca 1990 r. o samorządzie gminnym(Dz.U.z 2001 r.Nr 142,poz.1591 z późn.zmianami) uchwala się co następuje:

§ 1.

Ustala się kierunki działania Wójta Gminy Męcinka w racjonalizacji wydatków budżetowych gminy w latach 2011 – 2013 ,zgodnie z załącznikiem do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się wójtowi gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

1. Ograniczenie wydatków budżetowych w jednostkach organizacyjnych gminy dotyczących wynagrodzeń wraz z pochodnymi:

1) zmniejszenie stanu zatrudnienia ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) osób zatrudnionych na czas określony, na zastępstwa i po pracach interwencyjnych,
- b) osób, które osiągnęły wiek emerytalny lub uzyskały prawo do emerytury,
- c) ewentualne rozwiązanie umów o pracę z osobami, których zatrudnienie w związku z ograniczeniami w inwestycjach stało się zbędne;

2) ograniczenie funduszu płac poprzez:

- a) zamrożenie wypłat nagród i funduszu płac na rok 2011 i 2012 na poziomie z września 2011 r. z wyjątkiem środków przekazanych w formie dotacji z budżetu państwa,
- b) zatrudnianie stażystów i osoby skierowane do pracy w ramach aktywizacji zawodowej bezrobotnych, bez udziału finansowego środków pochodzących z budżetu gminy bądź z minimalnym udziałem,
- c) zatrudnianie wolontariuszy, praktykantów i studentów do prac technicznych wspomagających merytorycznych pracowników,
- d) zaproponowanie pracownikom ograniczenie płac na rok 2011 i 2012;

3) wprowadzenie zmian organizacyjnych w Urzędzie Gminy Męcinka .

2. Ograniczenie wydatków budżetowych w jednostkach organizacyjnych gminy dotyczących pozostałych wydatków bieżących, a w szczególności:

- 1) ograniczenie wydatków na przesyłki papierowe poprzez szersze wykorzystanie elektronicznych kanałów, a w przypadku bariery po stronie odbiorcy, dostarczanie przesyłek papierowych przez pracowników po godzinach pracy w miejscu swojego zamieszkania lub przy odbywanych podróżach służbowych po terenie gminy,
- 2) ograniczenie kosztów rozmów telefonicznych poprzez eliminowanie rozmów prywatnych; pełne wykorzystywanie istniejącej możliwości łączności przez internet i wprowadzenie w jednostkach nieposiadających jej,
- 3) zmniejszenie kosztów podróży służbowych poprzez obniżenie zwrotu kosztów podróży prywatnym środkiem transportu, do 60% stawki za kilometr,

- 4) ograniczenie wydatków na szkolenia pracownicze poprzez większe wykorzystanie bezpłatnych ofert ,w tym finansowanych ze środków unijnych,
- 5) ograniczenie do niezbędnego minimum zawierania umów o dzieło i zleceń poprzez wykorzystanie pracowników w realizacji zadań z nich wynikających,
- 6) ograniczenie wydatków na wsparcie organizacji pożytku publicznego,
- 7) ograniczenie wydatków na utrzymanie obiektów gminnych w tym w szczególności wydatków na utrzymanie biur (woda, energia elektryczna i ciepła, środki czystości, papier ,materiały eksploatacyjne do urządzeń itp.).

3.Maksymalne wykorzystanie pracowników obsługi do utrzymania, konserwacji i drobnych remontów wewnątrz gminnych obiektów oraz na pozostałym majątku komunalnym.

4.Wykorzystanie potencjału i inicjatywności sołectw w utrzymaniu publicznych(gminnych) terenów zewnętrznych i obiektów komunalnych ,w tym zaproponowanie opiekunom świetlic obniżenie wynagrodzenia lub bezpłatna opieka przez osoby godne zaufania , wskazane przez sołtysa.

5.Ograniczenie do poziomu gwarantującego bezpieczeństwo ,wydatków na funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych. Aplikowanie przez osp o środki do różnych podmiotów.

6.Zaniechanie w latach 2012 – 2013 pomocy gminy na dofinansowanie remontów przeprowadzanych przez właścicieli przy zabytkach.

7.Rozważenie możliwości obniżenia diet radnych i sołtysów w latach 2012-2013 poprzez zastąpienie systemu ryczałtowego systemem „za obecność”.

8.Obniżenie ,a w przypadku braku zgody podmiotu zewnętrznego, utrzymanie na istniejącym poziomie dotacji z budżetu gminy do innych form wychowania przedszkolnego. Podjęcie próby zwiększenia udziału rodziców w opłatach obciążających ich z tytułu uczęszczania dziecka do punktu. Ewentualna likwidacja innej formy wychowania w przypadku małej liczby dzieci korzystających z tej formy opieki, wychowania i edukacji.

9.Zaniechanie w latach 2012 – 2013 uruchomienia przez gminę żłobka i przedszkola.

10. Ograniczenie do minimalnego poziomu udziału gminy w kosztach zarządu wspólnot mieszkaniowych. Rozważenie większych bonusów przy prywatyzacji komunalnego zasobu mieszkaniowego.

11. Odstąpienie w latach 2012 – 2013 od dotowania z budżetu gminy inwestycji dot. ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie wskazanym w Prawie ochrony środowiska w szczególności budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i kolektorów słonecznych.

12. Ograniczenie frontu inwestycyjnego poprzez odstąpienie od :

- 1) przebudowy i wyposażenia gminnego obiektu kulturalno-edukacyjnego w Męcince Nr 85;
- 2) budowy świetlicy wiejskiej w Chełmcu;
- 3) przebudowy i modernizacji świetlicy wiejskiej w Pomocnem;
- 4) budowy sieci wod.-kan do zespołu budynków w Małuszowie;
- 5) budowy wodociągu dla Stanisławowa;
- 6) budowy świetlicy w Sichowie.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie kierunków działania wójta gminy w zakresie racjonalizacji wydatków z budżetu gminy w latach 2011 – 2013.

Przedkładam propozycje działań, których skutki pozwolą w przyszłości na uchwalanie budżetu gminy spełniającego warunki określone w ustawie o finansach publicznych. Od stycznia 2011 r. obowiązują nowe przepisy dotyczące uchwalania budżetów jednostek samorządu terytorialnego(jst), zawarte w art.242 i 243 ustawy przywołanej w pierwszym zdaniu. Zgodnie z art.242 ,organ stanowiący jst nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące, powiększone o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Wymóg ten dotyczył już budżetu na br. i nasz budżet go spełnił. Kolejnym ograniczeniem jest wymóg wprowadzony w art.243, zgodnie z którym organ stanowiący jst nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym , relacja łącznej kwoty przypadających, w danym roku budżetowym spłat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami ,do planowanych dochodów ogółem budżetu gminy przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Wymóg określony w art.243 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r., jednak aby osiągnąć pożądaną wartość wskaźnika (tzw. indywidualny wskaźnik zadłużenia) już dziś konieczne jest takie planowanie budżetów na lata 2012 – 2013, które pozwolą ten wskaźnik osiągnąć. Nie wystarczy spełnić warunku z art.242. Te trzyletnie relacje muszą być jeszcze w odpowiedniej proporcji.

Na osiągnięcie pożądanego indywidualnego wskaźnika zadłużenia 2014 ,duży wpływ mają wysokość dochodów i wydatków bieżących oraz kwoty spłat kredytów z odsetkami i wyemitowanych papierów dłużnych. Zrozumiałym jest ,że w tej chwili nie mamy już wpływu na wcześniejsze zadłużenie. Warto tu przypomnieć, że zadłużenie gminy na koniec 2010 r. – na co zwrócił uwagę skład orzekający RIO w uchwale z dnia 19.04.2011 opiniującej wykonanie budżetu za 2010r – **wyniosło 11.431.462 zł** .i w całości związane jest ze zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych pożyczek, kredytów i emisji papierów dłużnych. W ocenie składu jest to bardzo wysokie zadłużenie, gdzie zobowiązania długoterminowe stanowią (bez wyłączeń) **68,75%** ,a po wyłączeniu (1.622.562) **58,99%**. **Zwróciła też na to uwagę komisja rewizyjna, opiniując wykonanie budżetu za 2010r.,zalecając obniżenie wskaźnika zadłużenia do 50%.**

Zadłużenie gminy na 30 czerwca 2011r.(bez wyłączeń) wynosi **10.615.301 zł**.tj. **63,7%**,a po wyłączeniach **9.679.700 zł**. co stanowi **58,08%**. Na koniec 2011 roku wskaźnik ten może osiągnąć **53,35%** ,przy dopuszczalnym **60%**,a łączna

kwota spłaty zobowiązań do dochodów ogółem stanowi **8,47 %**, przy dopuszczalnych **15%**. Wskaźniki te pozwalały organowi nadzoru na wydanie pozytywnej opinii o budżecie na br. i możliwości spłaty zobowiązań, z zaleceniem podjęcia działań, które radykalnie obniżyłyby zadłużenie gminy. Kluczowe znaczenie dla długu ma decyzja w sprawie dotacji z Regionalnego Programu Operacyjnego w wys. 1 mln zł. na budowę Szkoły Podstawowej w Piotrowicach. Bez niej korekta budżetu na lipcowej sesji nie byłaby możliwa, a poziom zadłużenia wyniósłby **55,6. %**.

Wskaźniki 60% i 15% przestaną jednak obowiązywać od 2014 r., a obowiązywać będzie indywidualny wskaźnik zadłużenia. Aby go osiągnąć muszą być spełnione relacje, o których wyżej mowa.

Przy obecnym poziomie dochodów i wydatków bieżących, osiągnięcie pożądanых relacji nie jest możliwe. Bieżąca sytuacja finansowa gminy jest wynikiem powiązanych ze sobą kilku elementów. W większości wynikają one z realizowanego w uprzednich kilku latach dużego frontu inwestycyjnego.

Prognoza długu publicznego oparta jest na założeniu, że jego prawidłowa spłata nie zależy tylko od wysokości dochodów lecz również wolnych środków, które mogą być przeznaczone na jego spłatę. Tym samym zdolność do spłacania zobowiązań, określona jest za pomocą nadwyżki budżetowej. To, że jest ona za I pł.br. daje jakieś bezpieczeństwo, ale niekoniecznie pozwala na intensywne inwestowanie, w szczególności w nowej perspektywie 2014-2020, do której powinniśmy się już teraz przygotować. Natomiast w przypadku jej braku(nadwyżki), skutecznym i trwałym sposobem poprawy sytuacji ekonomicznej gminy, pozwalającym również na sfinansowanie działalności rozwojowych, jest dążenie do obniżenia kosztów bieżących realizacji zadań obligatoryjnych, a z drugiej strony, zabieganie o wzrost dochodów. W obecnym stanie prawnym możliwości gminy dot. zwiększenia dochodów są znacząco ograniczone. Inną barierą jest opór społeczny przeciwko lokowaniu inwestycji, które spowodowałyby przyływ dodatkowych środków. A skoro tak to pozostaje jedynie ograniczenie kosztów bieżących. Odkładanie decyzji o ograniczeniu wydatków jest już niemożliwe, gdyż obecny stan nie pozwoli na uchwalenie przyszłych budżetów.

Z analizy struktury wydatków wynika, że **38%** wydatków bieżących stanowią wydatki osobowe. Pozostałe wydatki rzeczowe, dotacje, obsługa długu oraz remonty stanowią **62%** wydatków bieżących. Środki na wydatki rzeczowe są „cięte” już od jakiegoś czasu. Tu możliwości ograniczania są już niewielkie. Niemniej jednak i w tej grupie konieczne będą zmniejszenia.

Zatem pozostają m.in. ograniczenia na wydatki osobowe. Analizując różne możliwości, przyjęto co do zasady, regułę zmniejszania środków na wydatki osobowe w latach 2011 – 2012

Aby spełnić wymogi określone w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych, konieczna będzie realizacja wszystkich – po ich akceptacji – kierunków wskazanych w załączniku do uchwały.

Dla poprawy bezpieczeństwa sytuacji finansowej gminy, należy również poszukiwać dodatkowych źródeł dochodów do budżetu. Takim źródłem mogą być m.in. dochody z tyt. podatku od nieruchomości z lokalizacji farm wiatrowych. O tych dochodach wspomniano w latach 2008 i 2009 r. oraz na sesji podsumowującej wykonanie budżetu za 2009 r.

Nasi sąsiedzi (gmina Zagrodno) nie czekali – farmę złożoną docelowo z 29 turbin w części już mają.

Z innych doniesień prasowych (wywiad burmistrza Wolina z czerwca br. w Gazecie Prawnej) wynika, że z 32 turbin gmina otrzymuje rocznie ponad 2 mln. zł. Póki co u nas tak nie jest. A skoro tak, to podjęcie uchwały wskazującej kierunki oszczędności jest uzasadnione i niezbędne, o co zabiegam.

Męcinka wrzesień 2011 r.

Wójt
Zbigniew Przychodźca